

04.08.2017

Valtionvarainministeriö

Viite VM:n lausuntopyyntö 7.6.2017 VM066:00/2017

**SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN LAUSUNTO LUONNOKSESTA
HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI TULOTIETOJÄRJESTELMÄSTÄ JA ERÄIKSI
SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI**

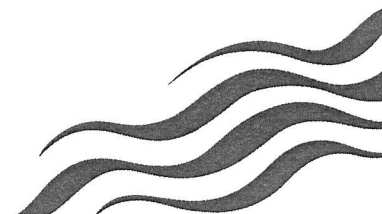
Valtionvarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi tulotietojärjestelmästä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Tulotietojärjestelmän muodostaisivat varsinainen tulorekisteri sekä sen sisältämien tulotietojen oikeellisuutta palveleva yksilöinti- ja yhteystietoja sisältävä rekisteri.

Tulorekisterin perustamista on valmisteltu valtionvarainministeriön asettamassa Kansallisen tulorekisterin perustamishankkeessa, jossa myös sosiaali- ja terveysministeriö on ollut edustettuna. Edellisestä tulorekisteriä koskevasta lakiluonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriö antoi lausunnon valtionvarainministeriölle 28.8.2016. Edellisen lausuntokierroksen jälkeen lakiluonnosta on edelleen jatkovalmisteltu kesäkuuhun 2017 saakka.

Tulorekisteri olisi sähköinen tietojärjestelmä, johon talletettaisiin kattavasti työnantajan tai muun suorituksen maksajan ilmoittamat luonnollisten henkilöiden työansiot sekä eläke- ja muut etuustulot mahdollisimman reaaliaikaisesti.

Sosiaali- ja terveysministeriö puoltaa hallituksen esitysluonnoksen mukaisen tulorekisterin perustamista ja pitää sen tavoitteita kaikilta osin kannatettavina. Tulorekisterin käyttöönotolla on laajoja myönteisiä vaikutuksia palkan- ja muiden tulonsaajien, työnantajien ja muiden yritysten sekä julkisen hallinnon kannalta. Tulorekisterin vaikutuksista keskeisin on hallinnollisen taakan vähentyminen niin työnantajilla kuin myös hallinnossa. Tulorekisteriin ilmoittaminen korvaisi kaikki sinne ilmoitettavia tulotietoja koskevat lakisääteiset ilmoitusvelvollisuudet. Kaikki tulotietoja käyttävät tahot saisivat siten nämä tiedot tulorekisteristä.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on varsin seikkaperäisesti kuvattu sitä hyvin laajaa tietomäärää, jota eri tahot kuten verohallinto ja sosiaalivakuutuksen toimeenpanijat tarvitsevat lakisääteisiä tehtäviä hoitaessaan. Aivan kaikkia näitä tarpeellisia tietoja ei olisi pakollista ilmoittaa tulorekisteriin, koska tehtyjen selvitysten mukaan pakollisuuden on arvioitu tuottavan osalle pieniä yrityksiä kohtuutonta hallinnollista taakkaa. Esitysluonnoksessa on kuitenkin arvioitu, että suurimmalla osalla yrityksistä olisi jo nyt edellytykset ilmoittaa myös nämä vapaaehtoiset täydentävät tiedot tulorekisteriin. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää täydentävien tietojen ilmoittamista tulorekisteriin hyvin tärkeänä, jotta tulorekisteriä voitaisiin hyödyntää täysimääräisesti sosiaalivakuutuksen etuuksia käsiteltäessä.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla tulorekisteri vaikuttaa erityisesti sosiaaliturvan ja työsuojelun toimeenpanoon. Tulorekisterin toteuttaminen edellyttää tehtäväksi joitakin lähinnä teknisluonteisia muutoksia sosiaalivakuutuslainsäädäntöön. Sosiaali- ja terveysministeriössä on myös käynnissä valmistelutyö, jossa käydään läpi sosiaalivakuutuslainsäädäntöä ja selvitetään mahdollisuuksia muuttaa sitä niin, että tulorekisteriä voitaisiin hyödyntää mahdollisimman kattavasti. Tarvittavat muutokset valmistellaan erikseen sosiaali- ja terveysministeriössä ja annetaan ajoissa ennen tulorekisterin käyttöönottoa. Myös jatkossa on sosiaaliturvalainsäädännön kehittämisessä otettava huomioon tulorekisterin käyttö ja sen antamat mahdollisuudet.

Kansliapäällikön sijainen, Jaana Koski
osastopäällikkö

Hallitusneuvos

Mika Mänttari

